

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

محمد محق
۲۵ اگست ۲۰۲۲

محمد محق

محتسبان زن در امر به معروف طالبان

در تازه ترین اقدام طالبان در مورد زنان، وزارت امر به معروف این گروه اعلان کرده است که این وزارت از این پس محتسبان زن استخدام خواهد کرد تا با زنانی که از فرمان‌های این گروه سرپیچی نشان می‌دهند برخورد کنند. مبارزه با زنان افغانستان یکی از ارکان عمده ستراتیژی این گروه در تمام تاریخچه آن بوده است و تنگتر کردن فزاینده فضاء بر زنان کشور همچنان بخشی اساسی از این ستراتیژی خواهد ماند.

با توجه به محرومیت شدید زنان در افغانستان، توقع مردم و جامعه جهانی این است که گزارش‌هایی در باره تسهیل زندگی برای زنان و برنامه‌هایی برای توانمند سازی آنان بشنوند، تا تبعیض و اجحاف تاریخی به کار رفته در حق آنان رفته رفته جای خود را به عدالت و برابری بدهد. آنچه طالبان انجام می‌دهند به عکس این است و هر روز که می‌گذرد راه‌های جدیدی برای وضع محدودیت بر زنان پیدا می‌کنند. بسیاری خود را با این پرسش رو به رو می‌یابند که چرا طالبان به جای فراهم‌آوری فرصت‌های لازم برای رشد زنان، تمام توان خود را بر محدودسازی مستمر و افزایش موانع در کار آنان نهاده‌اند؟

شاید بتوان پاسخ این پرسش را در جهان‌بینی طالبان پیدا کرد. این جهان‌بینی نه بر پایه داده‌های علمی، داده‌های فیزیولوژیک، سایکولوژیک، نورولوژیک، انتروپولوژیک، و سوسیولوژیک، بلکه بر پایه روایت‌هایی شکل گرفته است که جوامعی با فرهنگ مردسالار برای به حاشیه راندن زنان ساخته و پرداخته‌اند. طبق این روایت‌ها، زن تجلی "فتنه"، منبع گناه، و عامل اغواگری به شمار می‌رود، که با وسوسه کردن مرد او را به دام انحراف می‌اندازد. برای تقویت این جهان‌بینی روایتی متالوژیک نیز ساخته شده است که گویا آنچه به رانده شدن آدم از بهشت و تبعید نوع آدمی به مصیبت‌کده زمین انجامید وسوسه‌های همسرش حوا بود. افزون بر این، در آن روایت گفته می‌شود که فتنه بنی اسرائیل نیز از زنان آغاز یافت و گر نه این قوم می‌توانست به رسالتی الهی که در آن زمان بر دوشش گذاشته شده بود کمر ببندد و جایگاهی شایسته را در تاریخ ملت‌ها برای خود احراز کند. در آن روایت همچنان هشدار داده شده است که

مسلمانان نیز در برابر چنین آزمونی قرار دارند و اگر به هوش نباشند به سرنوشت بنی اسرائیل گرفتار خواهند آمد. کسانی که این روایت‌ها را ساخته‌اند به آن‌ها رنگ حدیث نبوی داده‌اند تا آسان‌تر در میان مؤمنان مورد قبول قرار بگیرد.

این در حالی است که مطالعات علمی یاد شده نشان می‌دهد که تبعیض به ضد زن تاریخی چندین هزار ساله دارد و ریشه‌هایش به مناسبات تولید سرمایه بر می‌گردد، به روزگار شکل‌گیری امپراتوری‌ها که توزیع امتیازات بر پایه میزان سهم‌گیری در انباشتن خزانه‌های امپراتوران بود. در این راستا، کاهنان معابد و دیگر کسانی که در تبنانی با دستگاه‌های قدرت در شکل دادن به ذهنیت عمومی نقش داشته‌اند نابرابری مرد و زن را نهادینه کردند.

انسان عصر جدید توانست به کمک مطالعات علمی به سیر تاریخی این حوادث پی برده و از اسارت گذشته رهائی یابد. طالبان و گروه‌هایی مانند آنان که به عقلانیت علمی باور ندارند و روایت‌های افسانه‌ی گذشته را به مثابه حقیقت مطلق پذیرفته‌اند نمی‌توانند زن را رها از آن تهمت‌های ساختگی به مثابه موجودی مساوی با مرد قبول کنند. ایجاد محتسبان زن تلاشی دیگر برای تداوم محکومیت زنان و ژرفا بخشیدن افزون‌تر به محدودیت‌ها و محرومیت‌های آنان است.